

چکیده

رهبری و زعامت یک جامعه ی اسلامی در قالب خلافت، یکی از ارکان حقیقی و تاثیرگذار در سازمان دهی آن جامعه و وصول آن به اهداف و مقاصدی است که تعالی و تکامل را به ارمغان می آورد. پژوهش حاضر با عنوان "بررسی تبعات تغییرمسیر خلافت در سرنوشت جهان اسلام در عصر حاضر" به عنوان فرصتی در جهت رفع بخشی از خلأ علمی موجود پیرامون موضوع مورد نظر بوده لذا، از دریچه ای نو به این موضوع مهم نگریسته شده است. بررسی و تحلیل برخی از پیامدهای این تغییر مسیر در سرنوشت جهان اسلام در عصر حاضر و کشف روابط انکارناپذیر و نزدیک این پیامدها با پیامدهایی که پس از ماجرای سقیفه تاپایان عصر امویان- لازم به ذکر است انتخاب این محدوده ی زمانی برای تبیین و تحلیل موضوع تبعات تغییرمسیر خلافت اسلامی، به جهت تاثیرگذاری فوق العاده ی آن بر سرنوشت جهان اسلام بوده است- بر جامعه ی اسلامی تحمیل گردید، رسالت اصلی این پژوهش بوده است. در این مجال برخی از مهم ترین و تاثیرگذارترین پیامدهای امروز این تغییر مسیر در قالب سه عنوان اصلی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است که عبارتند از: پیامدهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، تحت عناوینی چون: بررسی و تحلیل هویت و نقش طالبان، وهابیان و آل سعود در جهان امروز بالاخص در میان جوامع اسلامی و تبیین جایگاه خلافت از منظر آنها؛ از جمله ی مهم ترین اهداف این پژوهش: تبیین چگونگی هویت یابی و حفظ شان انسانی در پرتو تمسک به اصل ولایت (و توجه ویژه به حدیث غدیر خم، لازم به ذکر است حقیقت اصلی در جریان سقیفه، قطع ارتباط مستقیم جامعه ی اسلامی با آسمان بود که منجر به جایگزینی حکومت قدرت های مادی به جای ولایت و امامت الهی و بهره مندی از برکات آن شد.) // بصیرت بخشی و آگاه سازی مخاطب نسبت به چگونگی انجام رسالت خویش در حراست از اصل ولایت در جهان معاصر... است. در نهایت نیز پس از بررسی و تحلیل جوانب مختلف موضوع اصلی به ارائه ی نتایجی از جمله: تغییرمسیر خلافت اسلامی، مانعی در مسیر پیشرفت سیاسی، اجتماعی، فکری و فرهنگی جهان اسلام تا عصر حاضر / مبارزه ای جدی در جهت رفع تبعات تغییر مسیر خلافت اسلامی تا عصر حاضر در پرتو تعالیم وحی و روشنگری های خاندان رسالت / کامل ترین دین، دین اسلام و برترین مذهب، مذهب تشیع / ... و سپس به ارائه ی راهکارهای پیشنهادی چون: طراحی برنامه های علمی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، ویژه ی عموم مردم و تدوین برنامه هایی ویژه ی اقشار فرهنگی و سیاسی جامعه، پرداخته شده است. واژه های کلیدی: "خلیفه، خلافت، امام، بیعت، تبعات، سرنوشت، جهان اسلام"

الملخص :

تدسب زعامه المجتمع الإسلامى إحدى الأسس المؤثرة و الحقيقىة فى تكوين المجتمع إذا أدار المجتمع على أساس الخلافة كما تحسب هذه الزعامه طريق و صول المجتمع إلى أهدافه و الذى يعقبها ترقى المجتمع و إكماله. يسمى عنوان هذا البحث «الدراسة حول تأثيرات تطورات سبيل الخلافة على مصير العالم فى العصر الحالى» الذى يشمل إمعاء الخلأ العلمى الموجود حول هذا العنوان و يعالج هذه الماده الخطيرة من خلال نافذه جديده بحيث لا يحقق هذا البحث عن مآثر هذه التطورات إلا بعد دراسة محتويات التطورات فى العصر الحالى و كشف العلاقات غير المنكرة و التقريب هذه التبعات بما جرى فى «سقيفة» و ما حمل على المجتمع الإسلامى حتى نهاية العصر الأموى — من ثم أن هذه الأحداث قد أثرت مصير المجتمع الإسلامى بكل التأثير — ، هذا البحث يقصد بتحديد زمن الأحداث و التطورات لكى يمكن تبين هذا الموضوع و تبعاته ، كما يقوم البحث بدراسة أهم التأثيرات لعقوبات تطور هذا السبيل من خلال الأف سام الثلاثة و التى حوت تبعات سياسيه و اجتماعيه و ثقافيه و ما تضمن تحليل موادها الهامه كالبحت حول دور آل السعوديه و الوهابيين و الطالبين فى عالم اليوم و لا سيما دور هؤلاء بين المجتمعات الإسلاميه و تحديد معنى الخلافة فى رأيهم . وأما هدف الدراسة فيعقب مقاصد يمكن الإشارة إلى أهمها : بيان كيفيه وجود الهويات و الحفاظ الشأن الإنسانى فى ظل توسل إلى أصل الولاية (لا سيما بالنسبه إلى حديث غدير خم) و تبصير و تنبيه المخاطبين بالنسبه إلى كيفيه إنجاز رسالتهم و حراسه أصل الولاية فى العصر الحالى. فى النهاية بعد تحليل الجوانب المختلفه للماده الأساسية فى هذه الدراسة، يقدم البحث مآثرها تشمل تغيير مساره الخلافة الإسلاميه كحاجز فى طريق رقيه العالم الإسلامى السياسيه و الاجتماعيه و الفكرية حتى عصرنا الحالى ، و جهاد لإمحاء التبعات لتطور الخلافة الإسلاميه حتى العصر الحالى فى رحاب تعاليم الوحي و هدايه آل الر سالة ، و أكمل الأديان و المذاهب هو الإسلام و التشيع و... كما يحاول هذا البحث تقديم حلول إقتراحية خلاصتها : تصميم برنامج علميه و ثقافيه و اجتماعيه و سياسيه لعامة الناس و تنظيم برنامجات لأصحاب السياسه و الثقافه .

كلمات الرئيسيه : خليفة ، و خلافة ، و إمام ، و مبايعه ، و عقوبات ، و مصير ، و عالم ، و إسلام .

Abstract:

The leadership of an Islamic society as caliphate is one of the truly effective pillars in organizing that society and leading it to goals that bring about perfection and excellence.

This research entitled “study of the consequences of change of course in caliphate for the destiny of the Muslim world in present day” is an opportunity to remove part of the existing scientific gap about the subject in question; therefore, this important subject has been looked at from a new viewpoint. The study and analysis of the consequences of this change of course for the destiny of the Muslim world in present day and the discovery of the undeniable and close relationship of such consequences with those imposed on the Islamic society after the Sakifa event to the end of the Omavid period – it should be mentioned that this period has been selected to explain and analyze the consequences of change of course of Islamic caliphate due to its extraordinary effectiveness on the destiny of the Muslim world – and the explanation of how they influence the destiny of the Muslim world have been the main concern of this research. Some of the most important and most influential consequences of this change have been studied and analyzed under three main categories, i.e. political, social, and cultural consequences. The most conspicuous aspect in the statement and analysis of these points is the subjects brought about as today’s consequences of change of course of the Islamic caliphate, briefly including: the study and analysis of the identity and role of Taliban, Wahabis and Ali Saud in today’s world especially among Muslim societies and the determination of the status of caliphate in their viewpoint. The reason why these titles have been treated here as the continued or, in other words, long-term consequences of change of course of Islamic caliphate to present day is that, for one thing, these problems have considerable influence and effect on Muslim societies and, on the other hand, these problems had main common aspects with the consequences of change of course of caliphate during the first three caliphs to the end of the Omavid dynasty. Therefore, some of the most important goals sought in this thesis include: the statement of man’s dignification and exaltation through holding to the principle of wilaya – with special attention paid to the hadith of Ghadiri Khum – informing the reader about how to perform his duties in safekeeping the principle of wilaya in today’s world ... Finally, after a review and analysis of the different aspects of the main subject of the research, the results obtained have been put forward some of which include: change of course of Islamic caliphate, an obstacle against the political, social, intellectual and cultural advancement of the Muslim world to present day; serious struggle to remove the consequences of change of course of Islamic caliphate to present day in the light of the divine teachings and revelations by prophet’s progeny; Islam is the most perfect faith and shiism in the most superior religion ... The final stage of this research includes offering solutions, briefly including: designing scientific, cultural, social, political programs for both the general public and cultural and political strata in society ...

Key Words: Caliphate, Caliph, Imam, Pact, Consequences, Destiny, Muslim World.